

голъмо число рѣки, между кои-то най важни сѫ: *Хоанго*, *Янътсе-Кіанъ* и *Си-Кіанъ*; въ други-тѣ части климатъ-тъ е сухъ и студенъ, а въ Сѫщій Китай, наопаки, владѣе вѣчна пролѣтъ; други-тѣ страни на Китай или съдържатъ пѣсчливи и каменити пустини, или степи, покрити съ тревж. — Сѫщій Китай съдържа пространства, кои-то принадлежатъ къмъ *най плодоносни-тъ* страни на земѣж-тѣ: той е градина, житницѣ на имперіж-тѣ.

Отъ произведенія-та, кои-то съставяятъ главно-то богатство на Сѫщій Китай, най забелѣжителни сѫ: чай, оризъ, памукъ и дръвета чарничаво, лаково, лояна и бѣло востчево. — (Виж. приб. нум. 5.)

Сѫщій Китай има 73.000 кв. м., на кои-то живѣйтъ около 420 мил. души, тѣй що-то по плътностъ-тѣ на населеніе-то (6000 души на кв. м.) съ Сѫщій Китай не може да ся удари ни една страна на земѣж-тѣ. Има страни, по плътно населени, нѣ тѣ сѫ много по малки отъ него. Най голъмо е населеніе-то при устія-та на Хоанго и Янътсе-Кіангъ; тукъ на пространство повече отъ 100 кв. м. земя-та е къто единъ градъ: нѣма ни едно празнико мѣсто; мно-зина живѣйтъ на водж-тѣ, на салове; около 10 града има съ по 1 мил. жители, около 50 — съ по $\frac{1}{2}$ мил. (Виж. приб. нум. 6).

Въ Китай има три главни религіи: 1) *Религія на Конфуция*, кой-то живѣлъ 500 г. до Р. Хр. Главни-тѣ основи на ученіе-то му сѫ: безсмертие на душж-тѣ, почитаніе на едно най високо сѫщество *Tianъ* (небе) и на много второстепенни божества — покровители на градове, планини, рѣки и пр., сѫщо поклоненіе на духове-тѣ на предци-тѣ си. Спорѣдъ отвлеченностъ-тѣ си това ученіе може да намѣри послѣдователи само между горни-тѣ класове на народъ-тѣ. 2) *Религія на Лаотсе*, кой-то биълъ съвременникъ на Конфуция. Главни-тѣ основи на ученіе-то му сѫ: обуздаваніе на страсти-тѣ, нѣ въ сѫщо-то време наслажденіе отъ животъ-тѣ. 3) *Религія Фо* или *Буддайска*, коя-то ся отличава съ най дебело суевѣrie. Тя е распространена между долнія класъ на народъ-тѣ.

По промишленостъ-тѣ си Китайци-тѣ стоїтъ на първо мѣсто между Азіатски-тѣ народи. Предмети отъ добивателнѣ промишленность сѫ: чай и оризъ. Предмети отъ изработвающї промишленность сѫ: коприна, фарфоръ, стъкло, памукъ, глижосани саждове, книга за писаніе и тушъ. Китайци-тѣ правятъ много тѣнкѣ книжѣ за писаніе и на твърдѣ голъми листове. Тушъ-тѣ ся прави отъ жидкостъ, коя-то добиватъ отъ морско животно *октоподъ*, кой-то ловїтъ въ морета-та на Индійскія океанъ. Главни-тѣ предмети за търговищъ сѫ: чай, коприна, нанкъ, *) фарфоръ (за изнасяніе); а за виазяніе: опіумъ, памучни и вълнени работи, гнѣзда на салангана (родъ лѣстовица) и трепангъ (родъ морскій червей). Въ

*) Нанкъ — платно, кое-то излиза въ Наикинъ.